

HANDLINGSPLAN 2021 – 2023

KOMPETANSENETTVERK INNEN PALLIASJON OG KREFTOMSORG I DRAMMENSREGIONEN

Godkjent i LSU 27.11.2020

Medvirkende parter:

- Klinikk Drammen sykehus
- Lier kommune
- Drammen kommune
- Holmestrand kommune
- Asker kommune
- USHT Viken (Buskerud)

Data for handlingsplanen

Dato godkjent:	Godkjent i LSU 27.11.2020
Versjon:	01
Saksnummer (sak/arkiv):	
Planperiode:	01. januar 2021 – 30. desember 2023
Fylt ut av (navn og rolle):	Kompetansenettverk innen palliasjon og kreftomsorg i Drammensregionen.

Endringslogg

Dato	Versjon	Kapittel/avsnitt	Hva er endret	Godkjent av
27.11.2020	1			

Innholdsfortegnelse

Historikk.....	4
Bakgrunn	4
Mål.....	4
Hensikt.....	4
1.0 Organisering	5
2.0 Funksjonsbeskrivelse og kompetansenivå for ressurspersonene	6
Kvalifikasjonskrav	6
Ressurssykepleier/ressurspersoner med annen treårig utdanning	7
3.0 Satsningsområder.....	7
3.1 Introduksjonskurs.....	7
3.2 Hospitering	7
3.3 Lokale fagdager	8
3.4 Felles nettverkssamling	8
4.0 Godkjenning og evaluering av handlingsplanen	8
5.0 Retningslinjer og anbefalinger	9

Historikk

Palliativ enhet ved Drammen sykehus har siden 2012 driftet nettverk for ressurspsykepleiere innen palliasjon og kreftomsorg i Vestre Viken helseområde sammen med representanter fra 1. linjetjenesten. Dette nettverket ble formelt oppløst i 2019 og Klinikk Drammen sykehus og kommunene som har Drammen sykehus som sitt lokalsykehus ønsker å reetablere et kompetansenettverk av ressurspsykepleiere og ressurspersoner med annen 3.årig utdanning lokalt. Det har blitt utarbeidet mandat og handlingsplan for nettverket som bygger på de faglige retningslinjene gitt i Nasjonal handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen IS-2800 (Helsedirektoratet, 2019)

Nettverket er sentralt for å ivareta kontinuiteten i pleie- og omsorgstilbudet til kreftpasientene og for å spre kompetanse om palliasjon generelt. Uhelbredelig sykdom og forestående død innvirker på alle livets områder. Kompetanse på ulike felt er nødvendig for å møte pasientenes og pårørendes behov.

Handlingsplanen er redigert og utarbeidet etter anbefaling for nettverksarbeid av Regionalt kompetansesenter for lindrende behandling, Helse Sør-Øst, 2019.

Bakgrunn

I nasjonal helse- og sykehusplan er målet å realisere pasientens helsetjeneste på en bærekraftig måte.

Primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten skal sammen skape pasientens helsetjeneste og legge til rette for en likeverdig, sammenhengende og bærekraftig helsetjeneste. Det forutsetter tettere samarbeid slik at de totale ressursene utnyttes optimalt og pasientene opplever trygghet, forutsigbarhet, kontinuitet og sammenheng i oppfølgingen. Kvaliteten på behandlingen og oppfølgingen skal være kvalitetsikret og god. Behovet for bedre koordinering av tjenestene og involvering av pasientene i egne behandling øker.

Mål

Kompetansenettverket skal bidra til kompetanseheving innen palliasjon på alle nivå i helsetjenesten, samt bidra til samhandling på tvers av tjenester og nivåer.

Målet er at pasienter med behov for lindrende behandling og deres pårørende skal oppleve trygghet og motta helse- og omsorgstjenester av god kvalitet.

Hensikt

Et lokalt nettverk er sentralt for å ivareta kontinuiteten i pleie og omsorgstilbudet til pasienter innen palliasjon og kreftomsorg og for å spre kompetansen om palliasjon i hele Drammensregionen.

Kompetansenettverket skal bidra til at deltagere har kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør ham/henne i stand til å utføre og stimulere til god faglig og pasientopplevd kvalitet innen palliasjon og kreftomsorg ved egen arbeidsplass. Dette gjennom planmessig kompetanseheving, klinisk virksomhet, samhandling og systemarbeid.

1.0 Organisering

Driftsgruppe:

- Det etableres en driftsgruppe med to representanter fra deltagende kommuner, en representant fra Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste (USHT), en representant fra barne- og ungdomsavdelingen og en fra palliativ enhet klinikk Drammen sykehus, en praksiskonsulent (PKO)DS, en lege fra kommunehelsetjenesten, en representant fra kreftforeningen og en representant fra regionalt kompetansesenter for lindrende behandling HSØ (KLB).
- Driftsgruppen skal legge til rette for kompetansehevende tiltak slik at de lokale nettverkene har kunnskap, ferdigheter og holdninger som gjør han/henne i stand til å utføre og stimulere til god faglig og pasientopplevd kvalitet innen palliasjon og kreftomsorg ved egen arbeidsplass.
- Driftsgruppen ledes vekselvis av en representant fra kommunene eller spesialisthelsetjenesten. Leder sitter 2 år av gangen.
- Leder av driftsgruppen legger frem aktuelle saker for LSU og orienterer om arbeidet minimum x 1 pr. år
- Sammensetningen av driftsgruppen vil bli evaluert etter to år.

Møtehyppighet:

Driftsgruppa møtes x 2-4 pr. år

Navn	Stilling og rolle	Kontakt info	Arbeidssted
Ann Karin Johannessen	Kreftkoordinator Leder	Ann.Karin.Johannesen@drammen.kommune.no	Drammen kommune
Karianne Utgaard Bøhn	Kreftkoordinator	Karianne.utgaard.bohn@asker.kommune.no	Asker kommune
Line Ek Andreassen	Fag- og gjennomførings koordinator Sekretær	Line.ek.andreassen@drammen.kommune.no Tlf.: 916 19 572	Utviklingssenteret for sykehjem og hjemmetjeneste (USHT)
Selma Kømurcu Vara: Janine Therese Kalstø	Sykehjemslege Lier kommune	Selma.komurcu@lier.kommune.no Janine.therese.kalsto@lier.kommune.no	Lier kommune
Trine Aannestad	Fagutviklings- sykepleier	triaan@vestreviken.no	Barne- og ungdomsavdelingen DS
Gry Buhaug	Pasient- koordinator	SBBUHG@vestreviken.no	Palliativ enhet DS
Manjit K. Sirpal	Praksiskonsulent (PKO)	Manjit.sirpal@vestreviken.no	PKO- DS
Nina Saastad	Rådgiver/ kreftomsorg	Nina.Saastad@kreftforeningen.no Tlf.: 948 79 534 el. 21 49 49 21	Kreftforeningen

Sjur Bjørnar Hanssen	Fagutviklings-sykepleier	sbh@ous-hf.no tlf.: 23 02 76 85/414 19 101	Regional Kompetansesenter for lindrende behandling HSØ (KLB)
Ingvild O. Andersen	Samhandlingssjef	Ingvild.olstad.andersen@vestreviken.no Tlf.: 464 13 311	Klinikk Drammen sykehus

Kompetansenettverket:

- Det etableres lokale nettverk i hver kommune og på Drammen sykehus
- Ressurspersonene fra de lokale nettverkene deltar i kompetansenettverket og samles x1 pr. år til felles kompetanseheving, samhandling og systemarbeid
- Antall deltagere i nettverket avgjøres lokalt, men det anbefales at både sykehuset og kommunene bør være representert med ressurspsykepleier/ressursperson fra alle enheter som behandler pasienter/brukere med behov for lindrende behandling
- Når det er nødvendig, kan driftsgruppa opprette egne arbeidsgrupper knyttet til ulike aktiviteter

Brukermedvirkning/pasientens helsetjeneste vil bli ivaretatt gjennom:

- Etablering av referansegrupper for råd og innspill til driftsgruppa og kompetansenettverket
- Brukerrepresentanter fra brukerutvalg i Vestre Viken og i kommunene på sak
- Ungdomsrådet i saker knyttet til barn/ungdom
- Samarbeid med ulike brukerorganisasjoner og ombud

2.0 Funksjonsbeskrivelse og kompetansenivå for ressurspersonene

Målet er å bidra til å legge til rette for at ressurspersonene skal kunne tilegne seg kompetanse tilsvarende nivå B beskrevet i Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen (Helsedirektoratet, 2019).

Nye ressurspsykepleiere/ressurspersoner som ikke har videreutdanning i kreftomsorg eller palliasjon, anbefales å delta på aktuelle kurs med kompetansenivå tilsvarende nivå B i det første året de er ressurspsykepleiere/ressurspersoner.

Kvalifikasjonskrav

- Sykepleier eller annen treårig utdanning
- Interesse for å videreutvikle sin faglige kompetanse og samhandlingskompetanse
- Ansvar for å videreformidle denne kompetansen til sine kollegaer og samarbeidsparter

Ressurssykepleier/ressurspersoner med annen treårig utdanning

- Gjennomføre introduksjonskurs i regi av driftsgruppa
- Inngår i kompetansenettverket arrangementer innen palliasjon og kreftomsorg gjennom året
- Ta initiativ til, og gjennomføre jevnlige møter med sin leder og sammen legge en plan med definerte mål for kompetanseheving lokalt innen palliasjon og kreftomsorg
- I samarbeid med sin leder bidra til at aktuelle kliniske kartleggingsverktøy og tiltaksplaner innføres og benyttes på egen arbeidsplass
- Sammen med sin leder har et spesielt ansvar for organisering av omsorgstilbudet for nevnte pasientgruppe
- Ha et spesielt ansvar for undervisning, veiledning og rådgivning av kollegaer
- Holde kollegaer oppdatert om nyheter og referere fra samlinger og bidrar til å utvikle særlig kompetanse på sin arbeidsplass og holde seg oppdatert innen fagområdet

3.0 Satsningsområder

3.1 Introduksjonskurs

Mål for introduksjonskurs:

At ressurssykepleier/ressurspersoner og hans/hennes leder

- får en felles forståelse av hvilke rolle og oppgaver ressurssykepleier/ressurspersoner kan ha i aktuelle enhet/enheter
- hvordan de sammen kan legge til rette for god oppfølging av pasienter/pårørende med behov for palliativ omsorg
- blir kjent med ESAS og andre kartleggingsverktøy
- har grunnleggende kunnskap i å utarbeide og ta i bruk Individuell plan, og ser betydningen av samarbeid på tvers av sektorene
- blir kjent med nettsiden for nettverket og bruker denne aktivt
- er oppdatert på nyutvikling innen palliasjon/kreftomsorg (bl.a. lovverk/endringer, utviklingstrekk og nasjonale/internasjonale trender)
- har fått informasjon om pågående prosjekter innen palliasjon i helseforetaket område
- har fått undervisning i aktuelle tema innen palliasjon og kreftomsorg

Introduksjonskurset arrangeres årlig eller ved flere enn 10 nye ressurssykepleiere/ressurspersoner. Driftsgruppen er ansvarlig arrangør. Deltakere er ressurssykepleiere/ressursperson, nærmeste leder inviteres til deltakelse.

Introduksjonskurset består av forelesninger og metoder hvor ressurssykepleierne/ressursperson er aktivt deltakende.

3.2 Hospitering

Det anbefales at nye ressurssykepleiere/ressurspersoner får hospitere ved en palliativ enhet i løpet av det første året de tiltrer sin rolle. Den enkelte ressurssykepleier/ressurspersoner må selv sammen med nærmeste leder sette mål for hospiteringen ut fra egen kompetanse

og arbeidsplass. Hospitering anbefales å ha en varighet på en til tre dager og det er palliative enheter ved Drammen sykehus eller lokalt i kommunen som er ansvarlige for hospiteringen.

3.3 Lokale fagdager

Lokale fagdager blir arrangert av de lokale nettverkene i samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Det anbefales 2 ganger per år av 3 timers varighet. Lokale fagdager kan bestå av casediskusjoner, kollegalæring, faglige innlegg med refleksjon som metode og faglige forelesninger.

3.4 Felles nettverkssamling

Hensikten med nettverkssamlinger er at ressurspsykepleier/ressurspersoner skal videreutvikle sin kompetanse og ferdigheter og oppdateres på ny kunnskap innen praktisk palliasjon, samhandling og systemarbeid. Dette for å være i stand til å fylle sin rolle som ressursperson for pasient, pårørende, etterlatte og kolleger. Nettverkssamlingene skal også bidra til samhandling og deling av erfaringer på tvers av nettverkets medlemmer for kontakt mellom medlemmer også utenom nettverks- og fagsamlinger.

Innholdet i nettverksmøter bør favne tema som gir ressurspsykepleier/ressurspersoner mulighet til å oppnå og videreutvikle en kompetanse tilsvarende nivå B.

- Bidra til gode prosesser rundt avklaring av oppgavefordeling mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten
- Bidra til kvalitetssikring av overganger mellom tjenestenivåene knyttet til behandling og dokumentasjon
- Bidra til gjensidig kompetanseutvikling, dele fagkunnskap og forståelse for pasientenes samlede behov for helsetjenester
- Kompetansenettverket må ha et utviklingsperspektiv med fokus på sentrale føringer, innovasjon, bruk av ny teknologi i oppfølgingen, avtaler og lokale handlings- og utviklingsplaner
- Kompetansenettverket skal samarbeide med andre etablerte Fagfora og nettverk knyttet til palliativ behandling og etiske problemstillinger

Felles nettverkssamling arrangeres årlig og det er driftsgruppen som er ansvarlig arrangør. Samlingene skal ha en varighet på minimum 6 timer. Ressurspsykepleiere/ressurspersoner vil bli invitert sammen med sin nærmeste leder. Det skal være muligheter for å invitere med andre faggrupper. Felles nettverkssamlinger består av forelesninger, gruppearbeid og andre metoder som fremmer samhandling, kollegalæring og deling av erfaringer på tvers av nettverkets medlemmer.

4.0 Godkjenning og evaluering av handlingsplanen

Driftsgruppa har ansvar for å utarbeide handlingsplan for kompetansenettverk innen palliasjon og kreftomsorg på bakgrunn av nasjonale og lokale føringer, lokale behov og i samråd med nettverkets medlemmer.

LSU godkjenner kompetansenettverkets handlingsplan ved endringer/revideringer.

5.0 Retningslinjer og anbefalinger

Helsedirektoratet. (2019, 09. november). Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen. Hentet fra

<http://www.helsebiblioteket.no/Retningslinjer/Palliasjon/Forord>

Helsedirektoratet. (2019, 09. november). Nasjonalt handlingsprogram for palliasjon i kreftomsorgen. Hentet fra

<https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/palliasjon-i-kreftomsorgen-handlingsprogram>

Helsedirektoratet. (2017, 09.november). Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten. Hentet fra

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/parorendeveileder>

Helsedirektoratet. (2018, 09. november). Nasjonal faglig retningslinje om demens. Hentet fra

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/nasjonal-faglig-retningslinje-om-demens>

Helsedirektoratet. (2018, 09.november). Nasjonale faglige råd for lindrende behandling i livets slutfase. Hentet fra

<https://helsedirektoratet.no/palliasjon/nasjonale-faglige-rad-for-lindrende-behandling-i-livets-slutfase>

Helsedirektoratet. (2013, 09. november). Beslutningsprosesser ved begrensnig av livsforlengende behandling. Hentet fra

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/beslutningsprosesser-ved-begrensning-av-livsforlengende-behandling>

Helsedirektoratet. (2020, 09. november). Lindrende behandling. Hentet fra

<https://helsedirektoratet.no/sykehjem-og-hjemmetjenester/lindrende-behandling-palliasjon>

NOU 2017: 16. (2017). *På liv og død: Palliasjon til alvorlig syke og døende.* Hentet fra

[På liv og død — Palliasjon til alvorlig syke og døende](#)

Helse- og omsorgsdepartementet. (2018). *Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre* (Meld. St. 15 (2017-2018)). Hentet fra

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-15-20172018/id2599850/>

Regional kompetansetjeneste for lindrende behandling, Helse Sør-Øst. (2020, 09. november). Hentet fra

<https://oslo-universitetssykehus.no/palliasjon>

Regionalt kompetansesenter for lindrende behandling, Helse Sør-Øst. (2019, 09. november). Anbefaling for nettverksarbeid. Hentet fra

https://oslo-universitetssykehus.no/seksjon/kompetansesenter-for-lindrende-behandling-helseregion-sor-ost-kslb/Documents/Anbefaling_%20kompetanseplan_rev.mai2019.pdf

Sørlandet sykehus. (2020, 09. november). BarnsBeste, Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende. Hentet fra

<https://sshf.no/helsefaglig/kompetansetjenester/barnsbeste/>